

W sprawie opłaty legalizacyjnej

W związku z pojawiającymi się wątpliwościami w sprawie opłaty legalizacyjnej, przedstawiam następujące stanowisko uzgodnione z Departamentem Administracji Podatkowej Ministerstwa Finansów.

Zgodnie z art. 49 ust. 2 *ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane* (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 z późn. zm.), do opłaty legalizacyjnej stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące kar, o których mowa w art. 59f ust. 1, z tym że stawka opłaty podlega pięćdziesięciokrotnemu podwyższeniu. Sformułowanie, iż „do opłaty legalizacyjnej stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące kar” oznacza, że do opłaty legalizacyjnej stosuje się nie tylko art. 59f ust. 1, określający wzór obliczania opłaty, ale również inne przepisy dotyczące kar, o ile kwestie w nich unormowane nie są odrębnie uregulowane w odniesieniu do opłat. Do opłat ma zatem zastosowanie m.in. art. 59g ust. 5 *ustawy - Prawo budowlane*, zgodnie z którym do kar, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy działu III *ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa* (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.), z tym że uprawnienia organu podatkowego, z wyjątkiem określonego w ust. 1, przysługują wojewodzie. Z powyższych przepisów wynika, że w sprawie dotyczącej opłaty legalizacyjnej, o której mowa w art. 49 ust. 2 *ustawy - Prawo budowlane*, możliwe jest zastosowanie przepisów działu III *ustawy - Ordynacja podatkowa*, przewidujących w uzasadnionych przypadkach odroczenie terminu płatności lub rozłożenie na raty zapłaty opłaty legalizacyjnej, umorzenie zaległości z tytułu opłaty legalizacyjnej (zob. art. 67a § 1 pkt 1 i 3 *ustawy - Ordynacja podatkowa*), a uprawnienia organu podatkowego, w tym zakresie przysługują wojewodzie. Zatem organem właściwym do rozpatrzenia wniosku o rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności lub umorzenie opłaty legalizacyjnej jest wojewoda. Natomiast organem właściwym do rozpatrzenia odwołania od decyzji wojewody m.in. w sprawie odmowy umorzenia opłaty legalizacyjnej jest Minister Finansów.

W literaturze i orzecznictwie sądowym przyjmuje się, że odpowiednie stosowanie przepisu może polegać na jego zastosowaniu wprost, zastosowaniu z odpowiednimi modyfikacjami lub na odmowie jego zastosowania ze względu na określone różnice. Zastosowanie odpowiednio przepisu z określonymi modyfikacjami jest uzasadnione odmiennością stanu „podciąganego” pod dyspozycję stosowanego przepisu. Natomiast odmowa stosowania przepisu może wynikać albo bezpośrednio z treści wchodzących w grę regulacji prawnych, albo z tego, że zastosowania danej normy nie dałoby się pogodzić ze specyfiką i odmiennością rozpoznawanego stanu.

Zatem przepisy *ustawy - Prawo budowlane* nakazują odpowiednie stosowanie przepisów działu III *ustawy - Ordynacja podatkowa* także do opłat legalizacyjnych. Zastosowanie tych przepisów przewidujących rozłożenie zobowiązania na raty powoduje, że dopiero po uiszczeniu przez zobowiązanego wszystkich rat, na które zostanie ewentualnie rozłożona opłata legalizacyjna, dojdzie do wykonania przez zobowiązanego jednego z niezbędnych wymagań (uiszczenia opłaty legalizacyjnej) i dopiero wówczas będzie możliwe wydanie przez organ nadzoru budowlanego jednej z decyzji, o których mowa w art. 49 ust. 4 *ustawy - Prawo budowlane* (zakończenie postępowania legalizacyjnego). Powyższe ma zastosowanie również do odroczenia terminu płatności opłaty legalizacyjnej.

W przypadku odroczenia terminu płatności opłaty lub rozłożenia jej na raty powinna być naliczana opłata prolongacyjna. Kwestie terminu od jakiego naliczana jest opłata prolongacyjna są uregulowane w § 11 *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 sierpnia 2005 r. w sprawie naliczania odsetek za zwłokę oraz opłaty prolongacyjnej, a także zakresu informacji, które muszą być zawarte w rachunkach* (Dz. U. Nr 165, poz. 1373). Delegację ustawową do wydania powyższego rozporządzenia stanowi art. 58 *ustawy - Ordynacja*

podatkowa. Zgodnie z § 11 pkt 1 przedmiotowego rozporządzenia opłata prolongacyjna jest naliczana w przypadku wydania decyzji o odroczeniu terminu płatności lub o rozłożeniu na raty zapłaty opłaty legalizacyjnej - od dnia następującego po upływie terminu płatności tej opłaty.

W przypadku wydania decyzji o odroczeniu terminu zapłaty lub rozłożeniu na raty zapłaty opłaty legalizacyjnej nie nalicza się odsetek za zwłokę, jeśli wniosek wpłynął przed upływem terminu płatności. W dniu wpływu wniosku nie istniała bowiem zaległość podatkowa (por. § 9 *rozporządzenia w sprawie naliczania odsetek za zwłokę oraz opłaty prolongacyjnej, a także zakresu informacji, które muszą być zawarte w rachunkach*).

Natomiast przepisy Prawa budowlanego wykluczają możliwość zastosowania przepisów *ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r., Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.)* w przypadku nieuiszczenia w terminie płatności opłaty legalizacyjnej. W takiej sytuacji organ nadzoru budowlanego zobowiązany jest wydać decyzję o nakazie rozbiórki (zob. art. 49 ust. 3 ustawy - Prawo budowlane). Jedynie uiszczenie przedmiotowej opłaty powoduje, że zostaje spełniony warunek legalizacji samowoli budowlanej, co nie skutkuje wydaniem nakazu rozbiórki. Natomiast przymusowe ściągnięcie nieuiszczonej opłaty legalizacyjnej w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji nie dałoby się pogodzić z treścią przepisów Prawa budowlanego, które nakazuje w takich sytuacjach rozbiórkę obiektów (zob. art. 49 ust. 3 i art. 49b ust. 7 ustawy - Prawo budowlane). W rezultacie nieuiszczenie opłaty w przypadku wydania decyzji odmawiającej odroczenia lub rozłożenia na raty zapłaty opłaty legalizacyjnej również skutkuje wydaniem nakazu rozbiórki (nie powstaje zaległość podatkowa).